

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1241/16-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Brno, Měšťanská 21, příspěvková organizace
Sídlo	Měšťanská 21, 620 00 Brno
E-mail právnické osoby	reditel@zsmestanska.cz
IČ	70944776
Identifikátor	600108635
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Božena Küfhaberová, Ph.D.
Zřizovatel	Statutární město Brno, Městská část Brno-Tuřany
Místa inspekční činnosti	Měšťanská 21, Dvorecká 4 a Požární 1, 620 00 Brno
Termín inspekční činnosti	2. 11. 2016 – 7. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Brno, Měšťanská 21, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Školu navštěvují především žáci z městské části Brno-Tuřany, ale také žáci z jiných městských částí, okolních obcí (Kobylnice, Prace) a sportovní třídy žáci z celého Jihomoravského kraje. Od poslední inspekční činnosti v roce 2010 se počet žáků ZŠ mírně zvýšil (5 %). V době inspekce se ve 22 třídách vzdělávalo 467 žáků, z nich byli 4 cizinci, 3 žáci se vzdělávají v zahraničí. Škola eviduje 51 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Pro 24 z nich zpracovala individuální vzdělávací plán (dále IVP). Vzdělávání žáků 1. - 4. ročníku probíhá na pracovištích Dvorská a Požární, 5. – 9. ročníku v hlavní budově Měšťanská. Škola organizuje vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem *Škola plná života* (dále ŠVP ZV). Na 2. stupni ZŠ je vždy jedna třída v ročníku s rozšířenou výukou tělesné výchovy se specializací kopaná a atletika. Škola v této oblasti úzce spolupracuje se oddílem kopané FC Zbrojovka Brno a Regionální fotbalovou akademií.

Pro činnost ŠD škola vypracovala Školní vzdělávací program pro školní družinu (dále ŠVP ŠD). Šest oddělení navštěvovalo 156 účastníků. Úplata za zájmové vzdělávání ve ŠD (ranní i odpolední provoz) byla stanovena ve výši 140,- Kč měsíčně. Činnost tří oddělení probíhala v budově na Dvorské a tři oddělení v budově Požární. Pro tři oddělení byly k dispozici samostatné prostory (dvě na ulici Dvorská a jedno na ulici Požární), tři oddělení byla umístěna v kmenových učebnách). Provoz ranní družiny byl od 6.30 do 7.40 a odpolední od 11.40 do 16.30 hodin. Žáci zde mají k dispozici dostatečné množství her, hraček, knih a materiálu k rukodělným činnostem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy má dlouholeté zkušenosti a splňuje všechny zákonem stanovené požadavky pro její výkon. Na každý rok zpracovává své koncepční záměry a za hlavní prioritu považuje vytvářet ve škole pozitivní klima, podporovat žáky nadané i s hendikepem. Cílem je připravit tyto žáky co nejlépe pro další vzdělávání i pro život. Řízení školy, jejíž tři pracoviště jsou od sebe poměrně dost vzdálena, založila na promyšlené organizační struktuře a delegování kompetencí na jednotlivé pracovníky, zejména však na své dva zástupce. Od letošního školního roku zřídila školní poradenské pracoviště (dále ŠPP), které v době inspekce nebylo do organizační struktury zahrnuto. Pozitivní vliv na řízení a plánování má pravidelné setkávání ředitelky s žáky v tzv. „poradním fóru“, kde se vzájemně informují o problémech nebo chystaných akcích školy. Plánování ve škole je systematické, vedení si na pravidelných týdenních poradách plnění stanovených cílů monitoruje, vyhodnocuje a v případě potřeby přijímá opatření. Kontrolní činnosti (dodržování dohledů, stav tříd po vyučování, pořádek a čistota na chodbách, atd.) věnuje ředitelka školy patřičnou pozornost. Rezervy jsou však v hospitační činnosti a i v kontrole naplňování ŠVP ZV, které nejsou systematické. Ředitelka většinou jen vstupuje do hodin na určitou část a učitelům předává zpětnou vazbu ústně. Vytíženost jejích zástupců jim umožňuje hospitovat jen v malé míře. Naopak vzájemné hospitace pedagogů a náslechy studentů Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity jsou vedením podporovány. Z hospitační činnosti v době inspekce vyplynulo, že vedení školy bude muset tuto činnost zefektivnit, nastavit jasná kritéria a při závěrech poskytovat vyučujícím relevantní zpětnou vazbu a vzhledem k fluktuaci pedagogů (rodičovské dovolené) promyslet systém uvádění začínajících či nově přichozích. Nastavený vnější i vnitřní informační systém podpořený elektronickým sdíleným kalendářem, nově zavedenými elektronickými žákovskými knížkami a účastí ředitelky školy na pravidelném

„poradním fóru“ s žáky zajišťuje optimální přenos informací všem zaměstnancům, žákům a jejich zákonným zástupcům i široké veřejnosti. Pedagogové se aktivně účastní na rozvoji školy prostřednictvím jednání metodického sdružení, předmětových komisí a pedagogické rady. Ne vždy se jim však daří předávat si zkušenosti a informace napříč všemi třemi pracovišti. Ze zápisů je zřejmé, že za prioritní považují nastavení organizace vzdělávání v jednotlivých vzdělávacích oblastech v průběhu roku. Analýzou výsledků vzdělávání žáků či vzájemným předáváním zkušeností se zabývají pouze ojedinelé.

Vedením ŠD ředitelka pověřila vedoucí vychovatelku, která svolává pravidelné porady ŠD, kde společně řeší aktuální úkoly a potřeby související s pedagogickým procesem. Vychovatelé mají vytvořeny měsíční plány a začínající vychovatel pracuje pod vedením vedoucí vychovatelky a vypracovává týdenní plány.

Výsledky školy shrnuje ředitelka ve výročních zprávách o činnosti školy, které mají požadovanou strukturu. Školní matrika a dokumentace jsou vedeny průkazně, vnitřní dokumenty na sebe většinou navazují. Pedagogické dokumenty ředitelka projednává s pedagogickou radou. K nedostatkům ve ŠVP ZV a školním řádu (školní řád nezajišťuje žákům a zákonným zástupcům dostatečné informace, protože jednotlivá pracoviště školy mají odlišný režim dne a chybí pro ně přesný rozpis vyučovacích hodin a přestávek) musí ředitelka školy přijmout opatření. Organizace vzdělávání vychází z podmínek školy, je dána rozvrhy vyučovacích hodin vycházejících z učebních plánů ve ŠVP ZV a odpovídá požadavkům platných právních předpisů. Zkrácení některých přestávek vedení školy zdůvodnilo zajištěním dopravního spojení pro dojíždějící žáky.

ŠVP ŠD je zaměřen na rozvoj harmonicky rozvinutého člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, učení a poznání a získávání schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Složení pedagogického sboru umožňovalo plnit cíle realizovaného ŠVP ZV. Kolektiv pedagogů v ZŠ v době inspekce tvořilo 47 pracovníků, z toho 6 asistentů pedagoga. Zájmové vzdělávání zajišťovalo 6 vychovatelek. Personální podmínky byly z hlediska naplnění kvalifikačních předpokladů pro základní vzdělávání optimální. Všichni pedagogičtí pracovníci absolvovali studium v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů 1. nebo 2. stupně ZŠ nebo střední školy. Z důvodu personální obměny ve škole splňovaly ze všech specialistů příslušné vzdělání pouze psycholožka a speciální pedagožka. Vzhledem k velikosti školy ředitelka účelně přidělovala učitelům 2. stupně ZŠ vyučování vzdělávacích předmětů na 1. stupni ZŠ (anglický jazyk, tělesná výchova a informatika), na nízký pracovní úvazek využívala zejména pedagogů - důchodců. Ředitelka plánuje a umožňuje pedagogickým pracovníkům další vzdělávání (dále DVPP) na základě jejich zájmu, potřeb, profilace školy a s ohledem na organizační možnosti. Ve školním roce 2015/2016 všichni učitelé absolvovali seminář zaměřený na spolupráci učitele s asistentem pedagoga ve třídě, což se pozitivně projevilo při hospitační činnosti. Z analýzy plánu DVPP na tento školní rok vyplynulo, že ne všichni vyučující projeví zájem nebo potřebu vzdělávat se v některé oblasti. Poradenské služby realizuje v tomto školním roce nově vzniklé ŠPP. Jeho činnost dobře zajišťovaly výchovná poradkyně, která zároveň vykonává funkci školní psycholožky, speciální pedagožka a tři školní metodičky prevence. Jeho cílem je především zkvalitnit práci s žáky se ŠVP, poskytovat metodickou podporu jejich zákonným zástupcům a učitelům. O činnosti ŠPP jsou žáci, pedagogové, rodiče a veřejnost podrobně informováni prostřednictvím informační nástěnky ve škole a na internetových stránkách školy. Spolupráce s partnery je přínosná pro vzdělávání. Škola účelně spolupracuje se zřizovatelem, který zajišťuje modernizaci budovy i jejího okolí a podílí se na trvalém zlepšování materiálního vybavení. Funkční je také součinnost se školskou radou, která v souladu s platnou legislativou projednává zásadní pedagogické dokumenty a vyjadřuje se

k nim. Cílenou pozornost věnuje škola spolupráci se zákonnými zástupci, která je oboustranně aktivní. Rodiče se zapojují do školních akcí a podporují školu v případě potřeby i materiální výpomocí. Vzhledem k zaměření školy na sportovní přípravu je stěžejní vzájemná kooperace se sportovním oddílem FC Zbrojovka Brno a od září letošního roku i s Regionální fotbalovou akademií. Další partnerská spolupráce je realizována s místními organizacemi a vzdělávacími institucemi, které využívají prostory školy pro svoji činnost.

Škola věnuje potřebnou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Škola má nastavený formální rámec a vyhodnocuje možná rizika bezpečnosti. Na konci každého školního roku zpracovává rozbor o úrazovosti. Prostory ZŠ běžně přístupné žákům byly z hlediska jejich bezpečnosti vhodně vybaveny a nepředstavovaly nebezpečí pro jejich vzdělávání. Všechny tři budovy jsou zabezpečeny proti vstupu cizích osob, a to prostřednictvím recepčí.

Oblast prevence rizikového chování žáků zabezpečují na každém pracovišti školy nově pověřené školní metodičky prevence, které se s touto prací seznamují. Vypracovaly *Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017*, který vychází ze *Školní preventivní strategie* a vyhodnocení předcházejícího školního roku. Hlavní pozornost školy v této oblasti je věnována podpoře rozvoje zdravých vzájemných vztahů ve třídách. Škola pořádá adaptační pobyt pro žáky 6. ročníku s cílem jejich aklimatizace v nových kolektivech. Dále se všichni žáci účastní projektu *Etické dílny* a žáci 1. stupně ZŠ výchovně vzdělávacího programu *Práce se vztahy ve třídě*. V minulém a tomto školním roce škola řešila projevy nežádoucího chování žáků (kouření, vysokou absenci, krádeže, kyberšikanu, vulgární vyjadřování, fyzické napadení, vztahy ve třídě) ve spolupráci se zákonnými zástupci, s poradenskými zařízeními, orgány sociálně právní ochrany dětí a střediskem výchovné péče. Na jednáních výchovných komisí za účasti zákonných zástupců žáků a přizvaných odborníků škola v jejich součinnosti přijímá opatření k zamezení pokračování výše uvedeného nevhodného chování. V problematických případech vhodně využívá individuálního výchovného programu (smlouvu mezi žákem, jeho rodiči a školou), kde si jasně stanovují dohodnutý postup k nápravě dané situace. Pro včasné podchycení a prevenci nežádoucího chování žáků škola používá i schránku důvěry a různá dotazníková šetření nejen u žáků, ale i u jejich zákonných zástupců. Se zjištěními dále pracuje a jejich změny vyhodnocuje. Při řešení jednotlivých problémů vychází pedagogové ze zpracovaného *Krizového plánu školy pro školní rok 2016/2017*.

Prostory školy pro vzdělávání včetně jejich materiálního vybavení jsou ve všech třech budovách poskytovaného vzdělávání na očekávané úrovni. Škola má k dispozici dostatečné množství kmenových i odborných učeben. Všechny kmenové třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi nebo dataprojektory a výškově nastavitelným nábytkem. Rovněž oblast vybavení informačními a komunikačními technologiemi (dále ICT) je na dobré úrovni. K výuce žáků podle metody SOLE škola vybudovala a vybavila novou učebnu. Hodiny tělesné výchovy probíhají v Tréninkovém centru mládeže s veškerým zázemím, které patří FC Zbrojovka Brno, a ve sportovní hale patřící zřizovateli a ve školní tělocvičně. Bezplatnou přepravu žáků 1. stupně ZŠ autobusem ze vzdálené budovy Požární na výuku tělesné výchovy zajišťuje FC Zbrojovka Brno. Škola v době inspekce požádala zřizovatele o zařazení sportovní haly jako dalšího místa poskytovaného vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení. Od poslední inspekční činnosti v roce 2010 vynaložila škola značné finanční prostředky na rekonstrukci elektroinstalace v budově Měšťanská a zkvalitnila tak prostředí jak pro žáky, tak zaměstnance.

Škola, která je příspěvkovou organizací, hospodaří především s finančními prostředky státního rozpočtu. Ty jsou určeny na přímé výdaje na vzdělávání, tzn. na mzdy, zákonné odvody a dále ostatní neinvestiční výdaje, zejména učební pomůcky, školení a DVPP.

Neinvestiční příspěvek od zřizovatele škola využívá k financování provozních výdajů školy, dokrývá i některé výdaje v hlavní činnosti (mzdy, učební pomůcky).

Škola hospodaří také s vlastními příjmy získanými prostřednictvím školního a stravného hrazeného zákonnými zástupci žáků. Další finanční prostředky získává z vlastní hospodářské činnosti spočívající ve stravování cizích strávníků a v pronájmech nebytových prostor.

Škola se rovněž zapojuje do realizací projektů hrazených z prostředků Města Brna, MŠMT, i z EU.

Stravování pro žáky zajišťuje škola ve všech třech pracovištích prostřednictvím vlastní školní jídelny nacházející se v budově Měšťanská. Odtud stravu dováží do školních výdejen v budovách Dvorecká a Požární. Pitný režim pro žáky je zajištěn trvale. V rámci doplňkové činnosti, jejíž náklady hradí Regionální fotbalová akademie, zajišťuje škola pro žáky sportovních tříd snídaně, dopolední i odpolední svačiny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Žákům poskytuje ZŠ vzdělávání podle ŠVP ZV, jehož základní struktura odpovídá požadavkům rámcového vzdělávacího programu. Jeho analýzou bylo zjištěno, že obsahuje 2 učební plány (jeden pro běžné třídy, druhý pro sportovní třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy). Učební plány obsahují odlišnou hodinovou dotaci pro předměty *přírodopis*, *zeměpis*, *dějepis* a *tělesná výchova*. Tuto skutečnost však nezohledňují zpracované učební osnovy. V dokumentu chyběly osnovy pro volitelný předmět *informatika*, což škola neprodleně doplnila. Z porovnání školou stanovených očekávaných výstupů ve vybraných předmětech vyplynulo, že neodpovídají požadavkům rámcového vzdělávacího programu (předměty *přírodopis*, *anglický jazyk*, *dějepis*). Pro zajištění dostatečné informovanosti účastníků vzdělání o organizaci výuky nezpracovala škola do ŠVP ZV systém výuky předmětu *tělesná výchova* a podstatné informace o zařazení alternativní výukové metody SOLE – samoorganizovaného učebního prostředí v některých předmětech 6. a 7. ročníku.

Hospitovaná výuka probíhala v podnětném prostředí a převážně v přátelské atmosféře, která vycházela ze vzájemného respektu učitelů a žáků. Nároky na žáky byly přiměřené. Učitelé je seznamovali s obsahem vyučovací hodiny a průběžně je motivovali k jednotlivým činnostem. Při hodnocení žáků využívali převážně motivační pochvalu a hodnocení známkou. Někdy je vedli k jednoduššímu sebehodnocení, občas ke vzájemnému hodnocení. Na 1. stupni ZŠ vedla motivace a volba vhodných metod žáky cíleně k aktivitě. Ta byla podpořena i dostatkem názorných pomůcek, v některých hodinách žáci dovedli dobře pracovat i s interaktivní tabulí. Většinou uměli spolupracovat, samostatně řešit a dokončit zadané úlohy, vzájemně si pomáhat, logicky uvažovat, vyjádřit své myšlenky a pocity. Četli s porozuměním a rozvíjeli si dovednosti dále tvořivě pracovat s obsahem textu. Nastavená pravidla chování některým žákům činila problémy. Občas to bylo zapříčiněno i nepromyšlenou organizací hodiny, kdy žáci neudrželi pozornost při zdlouhavé činnosti bez využití relaxačních aktivit. Proto bylo značným přínosem pro výuku působení asistenta pedagoga, pod jehož vedením docházelo ke zmírnění žakovských potíží a ke zlepšení výsledků vzdělávání a k udržení kázně. Prostřednictvím zvyšování funkčních gramotností docházelo v hodinách k podpoře rozvoje klíčových kompetencí na úrovni možností žáků. Cíleně byly rozvíjeny kompetence k řešení problémů, pracovní, sociální a personální. Jejich výrazná podpora byla zejména v hodinách, kde byla uplatňována práce ve dvojicích a skupinách. Průběh vzdělávání na 1. stupni ZŠ tak měl standardní úroveň.

Na 2. stupni ZŠ v rámci výuky *českého jazyka a literatury* a *cizích jazyků* byla u žáků cíleně rozvíjena čtenářská a jazyková gramotnost s důrazem na rozvoj komunikativních dovedností, osvojení si mluvnických kategorií a slohových útvarů. Díky dostatečné

vytvořenému prostoru pro komunikaci, docházelo k rozvoji sociálních kompetencí a vyjadřovacích schopností žáků. Žáci dokázali účelně používat slovní zásobu při komunikaci s učitelem i se spolužáky. V hodinách cizích jazyků byli systematicky vedeni k rozvoji všech řečových dovedností, kvalitu výuky však snižovalo její občasně vedení v českém jazyce. V hodinách českého jazyka vedly učitelky správně žáky k používání spisovné češtiny. Průběh vzdělávání pozitivně ovlivnily cíleně zařazené mezipředmětové vztahy, propojení s realitou, vhodně použité názorné pomůcky, pracovní listy a slovníky. V hodinách *společenskovědních předmětů* vyučující promyšleně motivovali žáky vzhledem ke stanovenému cíli. Převažoval frontální způsob výuky efektivně doplňovaný prací žáků ve dvojicích, skupinách nebo jejich samostatnou činností. Žáci byli cíleně vedeni k postupnému vyvozování a osvojování si nových znalostí ve spojitosti s již získanými vědomostmi z ostatních vzdělávacích oblastí. Vyučující zařazovali problémové otázky, učení v souvislostech, používali řízený rozhovor a navozovali diskuzi k vybranému tématu. Hodiny *přírodovědných předmětů* a *matematiky* byly ze strany vyučujících připravené a stanovené cíle většinou odpovídaly učivu učebních osnov v ŠVP ZV. Žáci pracovali s učebnicemi, mapou, pracovními sešity i připravenými textovými materiály. Dostupné pomůcky byly využity adekvátně k probíranému učivu a podporovaly u žáků rozvoj klíčových kompetencí. V některých hodinách dostávali žáci menší prostor k aktivitám během výuky. Na druhé straně při prezentaci referátů žáci neměli stanovená pravidla a stalo se, že svou délkou a nevhodností tématu vzhledem k probíranému učivu ovlivnili průběh hodiny tak, že se nepodařilo splnit stanovený cíl. Pozitivem bylo zařazování příkladů z běžného života a propojování teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi. Učitelé v některých hodinách využívali ICT, ale žáci jen ojediněle. Ne vždy bylo její využití efektivní ke zvolenému cíli. Hodiny předmětu *výchova k občanství a ke zdraví* vedené třídními učiteli byly zaměřeny na řešení třídnických záležitostí, vztahů mezi žáky a posilovaly soudržnost třídních kolektivů i postavení jedinců ve třídách. Žáci dostali informace od svých zástupců, které projednávali na „poradním fóru“. V žádné z hodin však nebyla patrná návaznost na učivo, které probírají žáci v rámci tohoto předmětu s jiným učitelem. Efektivitu vzdělávání některých z těchto hodin snižoval její nevhodně zvolený organizační způsob, což se projevilo menším zájmem žáků, poklesem jejich pozornosti a nekázní. Hospitovaná hodina *tělesné výchovy* sportovní třídy se uskutečnila ve sportovní hale Zbrojovky s umělou trávou. Příprava vyučujícího na hodinu byla promyšlená a pečlivá. Stanovené výchovně-vzdělávací a zdravotní cíle byly naplňovány. Žáci účelně využívali tělovýchovné náčiní (např. švihadla, různé mety). Úvodní část byla věnována protahovacím cvičením a dynamickému rozcvičení. V hlavní části hodiny si žáci zopakovali a procvičili již dříve osvojené atletické pohybové dovednosti, které postupně dále rozvíjeli. Cvičili v družstvech, skupinách nebo samostatně. Vyučující velmi dobře pracoval s chybou. Vzájemná komunikace mezi učitelem a žáky byla vstřícná a bezproblémová. V hodině byla patrná jeho přirozená autorita, vedení žáků k fair play jednání. Tempo výuky bylo přiměřené a odpovídalo fyzickým možnostem a předpokladům žáků. Použité metody a formy byly pestré a metodicky správné. Efektivita hodiny byla vysoká. Ze strany učitele byli žáci systematicky vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Individuální podpora a diferencované zadávání úkolů vzhledem k možnostem a vzdělávacím potřebám žáků se ŠVP byly rozdílné. Tam, kde byla přítomna asistentka pedagoga, vzdělávání těchto žáků probíhalo v efektivní součinnosti s vyučujícími. V menší míře učitelé prováděli kontrolu písemností žáků, čímž jim neposkytovali adekvátní zpětnou vazbu a nevedli je k práci s chybou. Pouze v části sledované výuky se dařilo závěrečné shrnutí a upevnění probraného učiva. V jednom případě učitel nedodržel stanovenou délku vyučovací jednotky 45 minut a ukončil výuku dříve. Průběh vzdělávání na 2. stupni ZŠ měl běžnou úroveň.

Zaměstnání ve ŠD zahrnovalo činnosti odpočinkové, zájmové nebo rekreační a přípravu na vyučování. Ty se střídaly tak, aby byly respektovány potřeby a zájmy žáků. Celý průběh vzdělávání byl pozitivně ovlivněn správným rozložením jednotlivých činností a používáním různých metod a forem práce. V ranní ŠD měli žáci možnost věnovat se volnočasovým a relaxačním aktivitám. ŠD realizuje během školního roku rozmanité akce (např. sportovní a kulturní akce, turistické vycházky).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje výsledky vzdělávání žáků, vyhodnocuje je ve výroční zprávě a na jednáních pedagogické rady. Zákonné zástupce o nich informuje na třídních schůzkách, při konzultačních hodinách, do září 2016 zápisy v papírových žákovských knížkách, od října zkušebně prostřednictvím elektronické žákovské knížky. Ke sledování skupinových a individuálních výsledků vzdělávání žáků vyučující využívají čtvrtletní a závěrečné písemné práce, průběžné tematické testy, diktáty, desetiminutovky, aj. V loňském školním roce však žáci VI. A, VIII. A a VIII. B nepsali závěrečnou písemnou práci z českého jazyka z důvodu dlouhodobé nemoci vyučující. V hospitované výuce mělo realizované sebehodnocení či vzájemné hodnocení ve většině případů spíše formální charakter bez hlubší analýzy dosaženého výkonu, ojediněle bylo na velmi dobré úrovni.

Škola o své vzdělávací nabídce informuje veřejnost běžným způsobem. Při přijímání žáků k základnímu vzdělávání ředitelka školy postupovala podle platných právních předpisů. Všem žákům byly vytvářeny rovné podmínky pro vzdělávání.

Výchovná poradkyně cíleně koordinovala činnost školy v oblasti péče o žáky se SVP a kariérního poradenství. Vedla přehledně dokumentaci žáků se SVP, spolupracovala s třídními učiteli při tvorbě jejich IVP. Pravidelně informovala pedagogický sbor o doporučeních poradenských zařízení k zohledňování potřeb a možností těchto žáků, v průběhu výuky ne všichni vyučující uplatňovali individuální přístup a pracovali s nimi dle doporučení. U některých žáků probíhala individuální reedukace formou tzv. *reedukačního kroužku* na 1. a 2. stupni ZŠ. Škola věnovala náležitou pozornost žákům s riziky školní neúspěšnosti. Zapojila se do projektu Města Brna, který je zaměřený na zvyšování kvality vzdělávání v základních školách. Pravidelné doučování mentorem využívá 33 žáků školy. Ředitelka školy hodnotila tento projekt pozitivně. Kariérní poradenství pro žáky končících základní vzdělávání bylo na běžné úrovni. Činnost výchovného poradenství se opírala o vzájemnou spolupráci s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zákonnými zástupci. Pedagogická rada, metodické sdružení a předmětové komise se většinou na svých jednáních pravidelně zabývaly dosahovanými výsledky vzdělávání žáků, ale ne vždy přijímaly účinná opatření ke zlepšení. Z přehledů klasifikace v průběhu školní docházky bylo zřejmé, že žáci dosahovali ve vzdělávání dobrých výsledků. V uplynulém školním roce škola neevidovala žádného neprospívajícího žáka. V rámci výběrového zjišťování výsledků žáků Českou školní inspekci na úrovni 5. a 9. ročníků základní školy ve školním roce 2015/2016 dosáhla škola v anglickém jazyce v 9. ročníku nadprůměrných výsledků, v matematice a českém jazyce průměrných výsledků. Obdobné byly i výsledky dalšího komerčního testování. V rámci předmětové komise matematiky vyučující reagovali na tuto skutečnost přijetím opatření k rozvoji funkčního využití matematických vědomostí a dovedností žáků ve spolupráci mezi učiteli 1. a 2. stupně ZŠ. Úspěšnost žáků sledovala škola též na základě míry zapojení a úspěšnosti žáků v individuálních i kolektivních soutěžích a olympiádách na školní, městské, okresní a ojediněle i na celostátní úrovni.

Další zjištění

Zásadním zjištěním bylo, že ve výuce *přírodopisu* v 9. ročníku ve třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy neodpovídalo prezentované učivo osnovám ani učiteli zpracovaným tematickým plánům. V rámci inspekční činnosti bylo prověřeno naplňování očekávaných výstupů daných rámcovým vzdělávacím programem v tomto předmětu v souladu se zpracovanými osnovami. Z třídních knih vedených od školního roku 2013/2014 vyplývá, že některé učivo nebylo dosud probíráno. Škola musí v této oblasti přijmout adekvátní opatření a žákům umožnit získat všechny očekávané výstupy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- K zefektivnění práce s žáky se SVP a k upevnování vzájemných vztahů v třídních kolektivech vzniklo ŠPP.
- Škola začala využívat více možností testování ke zjišťování výsledků vzdělávání žáků pro zkvalitnění výuky.
- Pro zajištění bezpečného prostředí pro žáky i pracovníky školy byly na všech pracovištích zřízeny recepce u vstupu do budov.
- Zlepšily se prostorové podmínky pro zkvalitnění výuky tělesné výchovy.

Silné stránky

- Vytváření vhodných podmínek k formování a pozitivnímu postoji žáků ke zdravému životnímu stylu např. navýšením počtu hodin ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a spoluprací s fotbalovým klubem a Regionální fotbalovou akademií.
- Realizace alternativní výukové metody SOLE v některých předmětech, která vede žáky k efektivnímu vyhledávání informací, spolupráci, prezentaci a k hodnocení výsledků práce.
- Práce vedoucí vychovatelky ŠD v metodickém vedení začínajícího vychovatele.

Slabé stránky

- ŠVP ZV není v některých částech zpracován v souladu s rámcovým vzdělávacím programem.
- Neefektivní a nesystematická kontrolní a hospitační činnost vedení školy.
- Nejednotnost pedagogů při dodržování učebních osnov ŠVP ZV.
- Nedostatečné využívání diferenciací ve výuce vzhledem k individuálním potřebám jednotlivých žáků.
- Málo efektivní využívání audiovizuální techniky učiteli a zejména žáky.

Příklady inspirativní praxe

- Realizace alternativní výukové metody SOLE na 2. stupni ZŠ.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit účinný kontrolní systém a delegovat kompetence na další pracovníky školy.
- Upravit školní dokumenty (ŠVP ZV a školní řád) tak, aby zákonní zástupci dostávali aktuální informace týkající se vzdělávání jejich dětí.
- Přijímat účinnější opatření ke zjištěným výsledkům vzdělávání pro zkvalitnění vzdělávání např. v českém jazyce.
- Uplatňovat ve výuce sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
- V písemnostech žáků pracovat s chybou.
- Nastavit pravidla pro přepravu všech žáků na výuku tělesné výchovy autobusem.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, Úplné znění ke dni 23. června 2016 ve znění dodatku č. 1 až 9
2. Jmenování ředitelkou Základní školy Brno, Měšťanská 21, příspěvkové organizace na dobu šesti let č. j.: MMB/215425/2012 ze dne 21. června 2012
3. Žádost o zápis místa výkonu činnosti školy ze dne 11. listopadu 2016
4. Koncepční záměr pro školní rok 2016/2017 na ZŠ Brno, Měšťanská 21 ze dne 24. srpna 2016
5. Předmětová komise ve školním roce 2015/2016 (10 kusů)
6. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2016/2017 ze dne 1. září 2016
7. Zpráva o kontrolní činnosti ředitelky školy ze dne 1. listopadu 2016
8. Zápis z porad ve školním roce 2016/2017
9. Plán na týden od 31. 10. do 4. 11. 2016
10. Smlouva o působení v regionální fotbalové akademii Jihomoravského kraje
11. Etický kodex hráče a rodiče fotbalové akademie
12. Memorandum o spolupráci ze dne 1. června 2016
13. Smlouva o stravování žáků zařazených do mládežnické Regionální fotbalové akademie Jihomoravského kraje ze dne 31. srpna 2016
14. Plán DVPP pro školní rok 2016/2017 ze dne 10. října 2016
15. Organizační řád, Organizační schéma ze dne 1. září 2015
16. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků – 2016/2017

17. M 3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2016 (budova Měšťanská 459/21 14 tříd 279 žáků, integrace 18) (budova Dvorecká 364/4 4 třídy – 97 žáků, integrace 3) (budova Požární 32/1 4 třídy – 88 žáků, integrace 3) ze dne 13. října 2016
18. Elektronická matrika školy a Elektronická žákovská knížka ve školním roce 2016/2017
19. Počty žáků podle tříd – stav k datu 30. září 2016 – tisk ze dne 3. listopadu 2016
20. Rozšířená přehledka ZŠ podle stavu k 30. 9. 2016 ze dne 17. října 2016
21. Dokumentace k BOZ žáků školy (Kniha úrazů dětí, žáků a studentů založená ke dni 1. září 2014 – školní rok 2014/2015 – 39 úrazů, školní rok 2015/2016 - 39 úrazů, Kniha úrazů dětí, žáků a studentů založená ke dni 1. září 2016 pro školní rok 2016/2017, Záznamy o úrazech za školní rok 2015/2016 – 9 záznamů, Traumatologický plán, Směrnice č. 5 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách a školských zařízeních, Záznam o provedené odborné přípravě preventivistů PO ze dne 14. března 2016, Pravidla pro vznik mimořádné události, Seznam chemikálií uložených v laboratoři F a Ch, Evakuační plán, Záznam o provedeném školení o PO a BOZP pro vedoucí zaměstnance – září 2015 – platnost 3 roky, Záznam o vstupním školení BOZP, Záznam o provedení požárně preventivní prohlídky a kontroly dokumentace požární ochrany, Provozní řád školy, Záznam o provedení provozní kontroly před použitím tělovýchovných, sportovních a hracích prvků pro školní rok 2016/2017, Rozbor o úrazovosti ve školním roce 01. 09. 2015 – 31. 08- 2016 ze dne 29. srpna 2016)
22. Smlouva o bezplatném užívání sportovní haly uzavřená mezi Statutárním městem Brnem, městskou částí Brno-Tuřany (vlastník haly) a ZŠ Brno, Měšťanská 21, příspěvková organizace (uživatel haly) č. 16-03-01 ze dne 17. února 2016
23. Dodatek č. 1 ke Smlouvě o bezplatném užívání č. 16-03-01 ze dne 8. března 2016
24. Účetní dokumentace školy za rok 2015 (Výkaz zisku a ztráty, Zkrácená hlavní kniha, Příloha účetní závěrky, Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům)
25. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola plná života“, s platností od 1. září 2016, č. j. 191/2016
26. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2016/2017
27. Rozvrhy hodin všech tříd ve školním roce 2016/2017
28. Třídní knihy třídy VI. C ve školním roce 2013/2014, třídy VII. C ve školním roce 2014/2015, třídy VIII. C ve školním roce 2015/2016
29. Školní řád platný od 7. března 2016, č. j. 63/2016
30. Tematické plány pro jednotlivé předměty ve školním roce 2016/2017
31. Výroční zpráva za rok 2015/2016
32. Webové stránky školy
33. Zápis z jednání s ředitelkou školy, ze dne 7. listopadu 2016
34. Plán práce školního poradenského pracoviště na školní rok 2016/2017
35. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017 ze dne 1. října 2016
36. Statut školního poradenského pracoviště ze dne 31. srpna 2016
37. Seznam žáků se SVP ZŠ Měšťanská školní rok 2016/2017 ze dne 7. září 2016
38. Zápis z jednání s rodiči žáků ze dne 13. října 2016
39. Zápis z jednání se zástupcem OSPOD Šlapanice ze dne 5. října 2016
40. Záписы z jednání výchovných komisí ve školním roce 2015/2016 (vzorek)
41. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání pro školní rok 2016/2017 (vzorek)
42. Odklad povinné školní docházky pro školní rok 2016/2017 (vzorek)

43. Rozhodnutí o přestupu ve školním roce 2016/2017 (vzorek)
44. Školní preventivní strategie 2016 -2021 ze dne 1. ledna 2016
45. Informace k možnostem a podmínkám plnění povinné školní docházky v některých třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy v ZŠ Brno, Měšťanská 21 bez data
46. Pokyn ředitelky č. 1. školní rok 2006/2007 (Postup při mimořádných událostech ve třídě) bez data
47. Postup při zjištění šikany ze dne 1. září 2015
48. Metodika vedení třídnických hodin bez data
49. Krizový plán školy pro školní rok 2016/2017 ze dne 1. září 2016
50. Dokumentace žáků se SVP ve školním roce 2016/2017
51. Individuální vzdělávací plán (vzorek)
52. Individuální výchovný program (vzorek)
53. Opatření, která vedou k překonávání školního neúspěchu u žáků, říjen 2016
54. Zápis z provozních porad ve školním roce 2016/2017
55. Elektronická žákovská knížka ve školním roce 2016/2017 (vzorek)
56. Školní vzdělávací program pro školní družinu ze dne 29. srpna 2016
57. KHS navýšení počtu účastníků vzdělávání ve ŠD ze dne 12. prosince 2014 s platností od 1. února 2015
58. Vnitřní řád školní družiny ze dne 26. ledna 2015
59. Zápis z porad 2015/2016 a 2016/2017
60. Zápis z metodického sdružení vychovatelek ŠD ve školním roce 2016/2017
61. Docházkový sešit ranní družina – 2 kusy ve školním roce 2016/2017
62. Zápisní lístek do ŠD ve školním roce 2016/2017 – vzorek
63. Přehled výchovně vzdělávací práce – třídní kniha ve školním roce 2016/2017 – 6 kusů
64. Výsledky testování žáků ČŠI ve školním roce 2015/2016
65. Výsledky testování žáků 2014/2015 – AJ, M, ČJ a v roce 2015/2016 v ČJ a M
66. Testování Close ve školním roce 2015/2016
67. Písemné práce – vzorek ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Vágnerová, školní inspektorka

Mgr. Jana Vágnerová v. r.

Mgr. Marek Halla, školní inspektor

Mgr. Marek Halla v. r.

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka

Ing. Ilona Ptáčková v. r.

Mgr. Jindra Svobodová, školní inspektorka

Mgr. Jindra Svobodová v. r.

Mgr. Renata Sedláková, školní inspektorka

Mgr. Renata Sedláková v. r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Helena Svobodová v. r.

V Brně dne 28. listopadu 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Božena Küfhaberová, Ph.D., ředitelka školy

PhDr. Božena Küfhaberová v. r.

V Brně 2. prosince 2016